

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 17.000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 20.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 20.000 Mk.
Zagranicą 40.000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 1000 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1.2.3. m. 1.500, w tekście m. 1.000
Nekrologi 1.500 mk. zwyczajnie 800 mk.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI.
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 od 2—6 po poł.

№ 161 (7496)

Piątek, dnia 20 Lipca 1923 r.

Rok XXI

Dr. med. E. Rozentel

choroby wewnętrzne i dzieci.

Plac KILIŃSKIEGO 2.

Przyjmuje od 3 do 5 po południu.

1396

Gabinet dentystyczny

laboratorium sztucznych zębów

p. Wolpe-Lampert

przeniesiony do Kalisza. Stary Rynek 17
I piętro i przyjmuje od 10 do 7 wiecz.

1422

Nowy wybór towarów

na sezon jesienny i zimowy oraz wszelki asortyment materiałów
letnich posiada

Sklep Fabryczny Fabryki Sukna w Opatówku

dawniej Fiedlera Sp. Akc.

sprzedaje hurtowo i detalicznie PO CENACH FABRYCZNYCH.
Ulica Kościelna w Opatówku. Budynek Fabryczny. 976

JAB

S. MACIEJOWSKI.

Skład Lamp, Kryształów i Porcelany

KALISZ, Wrocławska 13.

Zawiadamia Szan. Kliencie! Iz otrzymał oczekiwany transport

Aparatów do gotowania

i SŁOI do konserw fabryki „J A B“ w Wiedniu.
Ceny ściśle fabryczne. Handlującym rabat.

JAB

JAB

TELEGRAMY.

Podatek majątkowy w odwłocze... A w Skarbie pustki!

WARSZAWA 19, (tel. wł.). Wbrew zapowiedzi na wczoraj przedpołudniowym (czwartek) nie wyznaczono również posiedzenia Komisji skarbowej. Czynniki to wrazenie, jakoby Rządowi istotnie zależało na odwołaniu zatwierdzenia ustawy o podatku majątkowym. O ile bowiem Komisja skarbową nie zdąży jeszcze w tym tygodniu rozważyć i uchwalić nowego projektu rządowego tej ustawy, nie ulega wątpliwości, iż Sejm nie będzie się nią mógł zająć na krótkiej sesji lipcowej i sprawa odwołania się do jesieni.

Gen. Sikorski do mar. Piłsudskiego.

WARSZAWA 19, (tel. wł.). B. prezes ministrów gen. Sikorski przed wyjazdem swoim zagranicę wystosował do Marszałka Piłsudskiego list, w którym ubolewa, że nie mógł pożegnać Go osobiście i wyraża Mu swoją cześć za to, co zdziałał dla narodu i armii polskiej.

Zachwiana większość?

WARSZAWA 19, (tel. wł.). Obiega pogłoska, że zapowiedziane na poniedziałek 23 bm. posiedzenie Sejmu nie dojdzie do skutku i odłożone zostanie do dnia następnego, tj. wtorku. Chodzi tu ma o ostateczne ustalenie przedtem

na poniedziałkowym konwencie senjorów większości, silnie zarysowanej przez głosowanie Ch. Decji w Komisji budżetowej w całym szeregu kwestji wespół z lewicą.

Powrót p. Witosa.

WARSZAWA 19, (tel. wł.). Jak słyhać, prezes Ministrów p. Witos powraca dziś do Warszawy z Wierchosławic.

Czy nie za wcześnie?

WARSZAWA 19, (tel. wł.). Z miarodajnej strony komunikują, że Komisja dewizowa ma być z dniem dzisiejszym skasowana.

Zabawa w dolary.

WARSZAWA 19, (tel. wł.). Jako fakt wysoce znamienny, podnieść należy, że gdy wczoraj na giełdzie urzędowej dolar poszedł w górę, równocześnie na czarnej giełdzie spadł nieco

W poszukiwaniu relikwii św. Wojciecha.

ŁÓDŹ 19. Łódzkie władze policyjne otrzymały drogą poufną wiadomość o mających przy być do Łodzi sprawcach świętokradztwa gnieźnieńskiego.

Wobec tego władze śledcze wydały odpowiednie zarządzenia, które w rezultacie doprowadziły do pomyślnego wyniku.

Dr. P. Klinger

b. st. ordynator szpit. wojsk.
specjalista chorób wenerycznych i skórnych.

(wlewania, szczepionki, analizy krwi na syfilis).

Przyjmuje codziennie: panie od 2-3

panów od 4-7

1004 w Niedziele i święta: panie od 12-1

panów od 10-12

KALISZ, Towarowa 3, I piętro.

Rostawieni w całym mieście agenci wydziału śledczego zaobserwowali przy zbiegu ulic i Przejazd automobil odpowiadający zewnętrznym wyglądem opisowi auta o którego przybyciu otrzymali informacje.

Automobil ten wraz z znajdującymi się w nim dwoma pasażerami zatrzymał się przed restauracją „Tivoli“, z czego skorzystali funkcjonariusze wydziału śledczego, by, podejrzanych pasażerów wraz z szoferem aresztować i odstawić do urzędu śledczego.

Podczas wstępnego badania aresztowani oświadczyli, iż przybyli z Warszawy automobilem celem spieniężenia gumy w tym celu zawarli już umowę z pewnym przemyslowcem.

Do restauracji „Tivoli“ udawali się rzekomo w celu „obłania“ tej korzystnej tranzakcji.

Dochodzenie wykazało, iż rzekomi handlarze aut są kilkakrotnie karanymi przestępcami. Obydwu osadzono w areszcie śledczym, jednocześnie zaś wysłano do Warszawy funkcjonariusza urzędu śledczego celem zaciągnięcia bliższych informacji.

Istnieje jednakże poważne prawdopodobieństwo, iż aresztowani mają związek z świętokradztwem gnieźnieńskim.

Strajk powszechny w Częstochowie.

CZESTOCHOWA. Wczoraj wieczorem odezwały się syreny wszystkich fabryk, ogłaszając strajk powszechny.

Przeraźliwy świst zaniepokoił mieszkańców, którzy sądzili, że zaszedł jakiś nadzwyczajny wypadek lub pożar.

Wiadomość o strajku powszechnym w Częstochowie wywarł przygnębiające wrażenie.

Gdańsk wprowadza złotą walutę przy poparciu Anglii.

GDANSK 19. Podają do publicznej wiadomości tekst projektu senatora Volkmana w sprawie wprowadzenia stałej waluty w Gdansk. Jak jednocześnie komunikują genewski komitet rzeczoznawców oświadczył się z gotowością udzielanie kompletnej aprobaty projektowi senatora Volkmana i na specjalne swe żądanie Liga Narodów otrzymała odpis dokumentu, który przedstawiony jest dziś jako oficjalny program gdański. Projekt jest faktycznym oddaniem się Gdan-

ska pod ekonomiczną opiekę Wielkiej Brytanji. Waluta gdańska ma być złoty gulden równy 100 halerzom, 100 guldenów równa się 1 funtowi angielskiemu. Jako stan przejściowy przewidziany jest rachunek w markach złotych. Jednocześnie utworzona zostanie centrala wyrównawcza, której bliższe ukonstytuowanie w memorjale sen. Volkmana nie jest określone, lecz która oczywiście może być tylko angielska. Sen. Volkman zaznacza jedynie, że centrala ma pozostać pod nadzorem władz Wolnego M. i w kontakcie z bankami gdańskimi.

Kapitał zakładowy centrali określa memorjal na 200,000 funtów szterlingów, które przepisane będą na rachunek kredytu państwowego Wolnego Miasta. O gwarancjach jakich Wolne Miasto udzieli państwu wprowadzającemu walutę sen. Volkman nie pisze. Specjalny rozdział poświęcony jest bankowi emisyjnemu mającemu wypuszczać noty papierowe o ściśle określonej ilości. Bank będzie przedsiębiorstwem samodzielnym z kapitałem 200 milionów guldenów pod nadzorem państwowym, 25 proc. kapitału musi być natychmiast wniesione. Emisja banknotów ograniczona będzie do 500 guldenów na głowę mieszkańca. Bank emisyjny będzie posiadał dwa oddziały jeden w Gdańsku drugi w Londynie. Bank londyński będzie wystawiał czekii na wypłaty w Gdańsku w guldenach, gdański na wypłaty w Londynie w funtach.

„Danziger Zeitung“ omawiając dziś obszernie projekt reformy, pisze lirycznie, że będzie to zerwanie ostatecznej materialnej łączności między Gdańskiem, a krajem ojczystym, lecz zdaniem dziennika jest to zło nieuniknione i gdańscy Niemcy ze względu na dobrobyt Wolnego Miasta podporządkują się z wielkim zadowoleniem.

Pożar letniej rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA 19. We wtorek w południe mieszkańcy Tomaszowa i okolic zaalarmowani zostali gęstym kłębami dymu, unoszącymi się nad Spalą.

Grozę sytuacji potęgowały ponure głosy syren fabrycznych, które nawoływały do niesienia ratunku.

W kilka minut po alarmie wyruszyły do Spali ochotnicze ochotnicze straże ogniowe. Za nimi pospieszyła z pomocą ludność sąsiednich wsi.

Co żyło biegnąc ratować pałac.

Płonęła kuchnia pałacowa. Pożar powstał wskutek nieostrożności służby, która też pierwsza zaczęła gasić ogień.

Dalszą akcją ratowniczą zajęła się tomaszowska straż ochotnicza, nie dopuszczając, aby płomień ogarnęły apartamenty prywatne.

W ciągu krótkiego czasu ogień zlokalizowano. Obecny przy pożarze p. prezydent dziękuje energicznemu strażakom za pomoc.

Inwazja cyganów na Polskę.

WARSZAWA 19. W r. b. do Polski ściągnęły liczne bandy cyganów. Ołbrzymie obozowiska cyganów znajduje się pod Wawrem. Stamtąd ciągną cyganie i cyganki całymi partjami do Warszawy na żebranie i wróżenie. Pod Toruniem również obozuje banda cyganów. Zdaje się, że wszyscy ci cyganie są szpiegami.

Krwawe starcie w Częstochowie.

WARSZAWA 19. (tel. wł.). Wczoraj, tj. w środę przed południem odbyła się w Częstochowie demonstracja strajkujących robotników. Przyszło do starcia z policją, w czasie którego 2 robotników zostało zabitych.

Gielda Warszawska.

WARSZAWA 19. New. - York — 121,000, Londyn — 556.750, Paryż — 7380, Niemcy — 0,49, Szwajcaria 21.300

Spółeczeństwo w dobie dzisiejszej.

Żyjemy w dobie ogólnego niezadowolenia. Każda jednostka, składająca społeczeństwo, znajdując obok siebie, u swoich najbliższych nawet, zło i tylko zło, słyszy się ciągle tylko narzekania, lamentsy nad upadkiem moralności, nad upadkiem religijności, pobożności, ale nie spotyka się ludzi, którzyby do tego zła się przyznawali, każdy widzi zło u drugiego, ale nigdy u siebie. Kiedy rozmawia się z różnymi ludźmi, to wszyscy w danej chwili to idealne jednostki — tylko ten, tamten i ów — to wyrzutek społeczeństwa, to leń, to nicpoń moralny. I tak przywykliśmy do ciągłego narzekania i ciągłego spostrzeżenia zła jeno u drugich.

Prawdą jest, że upadła prawdziwa religijność i brak jest poczucia zdrowych zasad moralnych. Religijność jest „ale zewnętrzna — usty chwali się na ogół Pana Boga, ale uczynki dajękie są bardzo pospolicie od słów przyrzeczeń składanych w kościele. Zasady zaś dostosowują dziś ludzie do swych wygod i upodobań, a względnie głoszone zasady pozostają zasadami — a czyny są zgoła inne. O wiele lepszy rezultat byłby, gdyby każdy zajmował się jeno sobą reformą życia w każdej dziedzinie, zaczynał od siebie, a nie od drugich.

Jeżeli przejdziemy do życia społecznego, — napotkamy to samo, ciągle i niemiłkające narzekanie na drożyznę, dewaluację, a jednak przynajmniej trzeba bezstronnie, że stopa życiowa znacząco się podniosła u dużej części społeczeństwa. Czy słyszy się obecnie o bankructwach kupców i przemysłowców tak częstych przed wojną, czy ziemianin lub inny posiadiciel znajduje się w przybliżonym położeniu sprzedawcy obdłużonego gruntu czy majątku, jak to było przed wojną?

Czy słyszy się o licytacjach sądowych o masowych protestach wekslowych lub wymawianych pożyczek hipotecznych spowodowanych niespełnieniem zobowiązań?

Przepelnione restauracje, kluby karciane, kawiarnie, kina i podrzędne teatry (bo porząd-

ne — pierwszorządne są nudne), koncerty, letniska, masami jakich nigdy przed wojną nie widziano.

A wyjazdy za granicę czy były kiedy, tak masowe, aby aż składały się na jedną z przyczyn do obniżenia waluty. Przecież przez jeden czy dwa lata można sobie uszczuplić i nie napełnić kieszeni Niemcom, dokąd przeważnie się wyjeżdża. Czy przez jeden lub dwa lata ze względu na ciężki stan waluty nie można było obejść bez luksusowych przedmiotów — fatalaszek różnych, drobiazgów, owoców zagranicznych. Żaden obywatel polski — prawdziwy Polak w dzisiejszej sytuacji nie będzie nabywał towarów zagranicznych (obok surowca włókienniczego, który musimy sprowadzać ze względu na zupełny brak go w kraju), bo wie, że każda marka wydana na towar zagraniczny przyczynia się do osłabienia stanu waluty wewnątrz.

W czasie wojny jednak wytworzył się typ nowych bogaczy i dorobkiewiczów, których duża część żyła i żyła dawniej z paskarstwa, a obecnie ze spekulacji walutowych, odbywających się kosztem naszej waluty i ci właśnie specjalnie nie liczą się z tem, gdzie idzie m. polska, ale nawet przeciwnie szczytą się tem, że nabywają towar zagraniczny, a nie polski, bo zagraniczny — „to musi być lepszy“ — to nawet pewnej kategorii ludzi imponuje i do utrzymania prestigu społecznego konieczne.

Robi rząd oszczędności, bo widać zarządzenie, które znosi wszystkie zbyteczne konie, wozy, powozy, samochody po powiatach, rekonstrukcję min. spraw zagran. się przeprowadza i wszystko czyni, co tylko zmierza do uzdrowienia stosunków nienormalnych, ale społeczeństwo musi iść w pomoc.

Prawda, że znaczna część braku oszczędności i braku poszanowania pieniędzy to przyczyny wewnętrzne, ciągła dewaluacja i każdy stara się wydać co ma — nawet czasami na rzeczy zbyteczne, ale ratuje pieniądz, lokuje w tem, co nie traci wartości. Ale jeżeli się o tem wie, że to jest zło, to należy raz z tem skończyć.

„Cud finansowy“

Obecne wmożenie się skupienia myśli i wysiłków rządu, działaczy politycznych i społeczeństwa koło zagadnień finansowych świadczy dobitnie o chorobie, która tłoczy nasz organizm. Pomimo licznych wysiłków, ciągnących się długim szeregiem przez cztery lata życia państwowego, spadają na nas od czasu do czasu katastrofy finansowe, wobec których przeważnie jesteśmy bezradni jak dzieci, zaskoczonych niezrozumiałem dla siebie zjawiskiem. Różowy optymizm i czarny pesymizm nieustannie targają naszym umysłem. Nie wiemy jaki kurs marki będzie jutro, a ile w ciągu tygodnia, a nawet dnia, skoczy drożyzna, czy dziś, lub jada dzień, nie zniknie z handlu cukier lub jakiś inny artykuł, schowany sprytnie przez spe-

TAJEMNICA KRÓLOWEJ.

POWIEŚĆ Z ANGIELSKIEGO.

37) (Streszczenie)

— I o zabójstwie też nie panu nie wiadomo? z niepokojem zapytał Rayson.

— Jest ono dla mnie takąż samą zagadką, jak i dla pana.

— Widzi pan, panie baronie... mnie i Luizę podejrzewają i jeżeli pociągną nas do odpowiedzialności, nie będziemy w stanie się bronić... Jedynie wyjście — znaleźć faktycznych zabójców...

— Tymczasem stanowczo nie wiem, drogi panie Rayson — ze współzuciem rzekł baron.

— Tu duszno, — niespodziewanie przerwał Rayson: chodźmy na taras, na kawę.

Wyszli z restauracji przy jednym ze stolików pod daszkiem zobaczyli Blanche i jej przyjaciółkę...

— A, oto one, — zawołał Rayson: obiecałem im, że razem będziemy pić kawę...

Rayson z nadzwyczajną powagą przedstawił damom swych przyjaciół i usiadł obok ryżowej Blanche.

— Pali pani?... Oto proszę, — znakomite pa-pierosy, i proszę, niech pani opowiada.

Blanche zapaliła i zaczęła mówić:
— Od pewnego czasu do Alhambry przychodzi jakaś młoda, ładna dziewczyna, dopytując się o Augusta Howarda. Z opowiadania jej łatwo wywnioskowałam, że rzecz idzie o Maurycyego Barnes'a i powiedziałam jej, żeby za tydzień była w tem samym miejscu, a ja poznam ją z człowiekiem, który zna dobrze jej Howarda. Niech pan jutro tam będzie i porozmawia z nią.

Rayson gorąco podziękował Blanche, i wynagrodziwszy ją hojnie, wstał wraz z przyjaciółmi.

— Jędę zaraz do Londynu. Zdaje się, że trafiliśmy na pewny ślad.

Tegoż wieczoru jeszcze był Rayson w drodze, a na drugi dzień stał już w Alhambrze z zegarkiem w rękę, obliczając minuty.

Niespodziewanie spotkał się tam z Ginegem, który z miną zniechęconą i złą oświadczył mu, że zaniechał już śledztwa w sprawie Barnes'a i wyjeżdża do Szkocji.

Wypili przy bufecie po dwa kieliszki brandy i Rayson zadał Ginegeowi, następujące pytanie:

— Co słyhać z tym łotrzykiem, bratem Barnes'a?

Twarz Ginege'a pociemniała, pięści się zacisnęły.

— Ten lajdak przesładuje mnie. Sam nie wiem dlaczego nie starałem go z powierzchni ziemi. Wyobrażał on sobie, że wiem ja coś w tej sprawie i od czasu tego przesładuje mnie bezustanku.

— Drogi Ginege, — rzekł Rayson: daruj, lecz powiedz mi, do jakiego przyszedłeś wyniku w tej sprawie?

— Słuchaj, Rayson, lubisz wyraźną odpowiedź?

— Tak.
— Idź do diabła razem ze swymi pytaniami. Patrz!... — zawołał w przerażeniu: to on... Uciekajmy póki on nas nie znajdzie.

Lecz było już za późno. Sidney Barnes podchodził do nich chwiejnymi krokami.

— Panie Rayson! — zawołał ucieszony: pan zawsze był gentlemanem, nie tak jak on... To

złodziej... zwyczajny złodziej... On wie kto mnie ograbił i nie chce powiedzieć...

Rayson zaprotestował przeciwko takiemu nazwaniu przyjaciela, lecz Barnes nie dał się uspokoić, prosząc go o pożyczanie 1 funta.

Pożyczyl mu go Rayson, radząc zaprzestać pogoni za legendowym skarbem, a zabranie się do jakiejś pracy.

— Panie Rayson, — odrzekł mu tenże, chwając monetę: jestem teraz bliższy prawdy niż dawniej. Czy pan słyszał, że Maurycy miał drugie nazwisko na przykład August Howard?...

Lecz Rayson już go nie słuchał. Na miejscu, wskazanem przez Blanche, stała dziewczyna podobna do opisanej przez nią. Chciał podbieść do niej, lecz Barnes zatrzymał go za rękaw.

— Słuchaj pan! — wołał gorączkowo Barnes chodzący do tej dziewczyny i powiedzmy jej, że Maurycy miał drugie nazwisko... Ona mnie zaczepiła, pytając, czy nie nazywam się Howard, gdyż szuka ona człowieka, który uciekł od niej, a który tak się nazywał i był podobny do mnie.

— Pan wie, po co ja tu przyszedłem?

— Nie. Po co?...

— Żeby widzieć tą kobietę... Barnes stał zdumiony.

— Pan zna tą kobietę?... Tak... tak...: mówiła mi ona, że czeka na jakiegoś pana.

Ginege znikł, a oni podeszli do dziewczęcia: Barnes przedstawił jej Raysona.

— Opowiemy pani wszystko, — rzekł tenże: lecz musimy w pierw przekonać się, czy Maurycy, Barnes i August Howard są jedną i tą samą osobą. Myślę, że najlepiej będzie udać się do mnie, do mieszkania pana Barnes'a, i tam po rzeczach pani zaraz pozna...

(D. C. N.)

kulantów po to, aby nazajutrz płacić za niego większe ceny.

Kiedy marka się ustala, a ceny stoją w miejscu, ze przesilenie finansowe, gnębące państwo i społeczeństwo zostało zażegnane; kiedy dolar zaczyna piąć w górę, ogarnia nas najczarniejszy pesymizm. Jedni przepowiadają wówczas rewolucję, drudzy upadek państwa, trzeci rzucają się w orgię spekulacji. Wiele posadza rząd o niedołęstwo, inni wina za to wszystko paskarzy.

Jeżeli pokrótce przypominam ten obał społeczeństwa, którego tak często jesteśmy świadkami, to po to jedynie, aby stwierdzić, że pomimo, czteroletniego doświadczenia, nie nauczyliśmy się patrzeć na przesilenie finansowe w sposób poważny. Częściej nerwy są w grze, aniżeli umysł i dlatego to właśnie na kryzysy finansowe patrzemy jako na siły wyższe, ponad naszą wola i wysiłek.

Ten fałszywy stosunek do problemów finansowych jest źródłem zamętu pojęć, który jeszcze silniej komplikuje akcję ratowniczą. Wytwarza się alamostrera, w której trudno pracować.

To też pierwszym warunkiem ratowania finansów, który musimy wszyscy sobie dobrze uświadomić, jest spokój nerwów. Za przykładem innych narodów, które kryzysy podobne przeżywały, musimy opanować halucynacje finansowe i spojrzeć na kryzys finansowy jako na zagadnienie, które można w określonym czasie za pomocą odpowiednich środków, będących w naszym posiadaniu, opanować. Ten obowiązek ciąży przede wszystkim na inteligencji. Jej świadomość, jej spokój, chociaż kryzysy finansowe najśmielej inteligencję dotykają, dużo może zdziałać.

Umiejętne spojrzenie na kryzysy finansowe, jako na zagadnienie, które można opanować przy pomocy naszej woli, to duży krok do pokonania choroby finansowej naszego organizmu. Wiara w zwycięstwo (poucza nas o tem doświadczenia wojen) to półowa zwycięstwa. Pesymizm to źródło przegranej.

W społeczeństwie naszym królują często poglądy, że kryzys finansowy w Polsce można opanować w ciągu paru tygodni, a nawet dni. Niejednokrotnie ludzie, nawet światli, oczekują cudu finansowego. Cud nad Wisłą, jedna z najpiękniejszych kart historii polskiej, stał się mimowolnie źródłem zamętu. Cud nad wojnie i cud w finansach! Zapomina się, że cud nad Wisłą, poprzedzony został wysiłkiem organizacyjnym społeczeństwa i napięciem jego woli. Nie pamięta się o olbrzymich wysiłkach armii i całego społeczeństwa, o ofiarach z życia i majątków. A przecież, jeżeli chcemy cudu finansowego t. z. szybkiej poprawy naszych finansów i waluty, to musimy się zdobyć na nadzwyczajne (cudowne) ofiary materialne. Cud nad Wisłą miał miejsce, bo nie oszczędziliśmy ani życia, ani mienia. Jakież możemy oczekiwać cudu finansowego bez poświęceń nadzwyczajnych z naszej strony?

Legenda o cudzie finansowym musi być rozwiana, jak musi również ulec zmianie nerwowa atmosferą, która nas otacza, kiedy kryzys finansowy silniej uderza w społeczeństwo. Spokój, czas, celowy wysiłek i ofiary materialne, to prosta droga do opanowania kryzysu finansowego i stworzenia zasobnego skarbu. Środek to wypróbowała Czechosłowacja z dobrymi rezultatami, a Lubecki, który uporządkował finanse Królestwa Kongresowego, tą samą drogą szedł do celu.

W Polsce jednak za dużo się mówi o cudzie finansowym, a mało o ofiarach i wysiłku. Nadał jest krajem, w którym się najczęściej świat obchodzi. Również wydajność naszej pracy jest mniejsza, jak na zachodzie Europy. I jak tu mówić o cudzie finansowym, kiedy mniej dóbr materialnych wytwarzamy, aniżeli byśmy mogli, jak się spodziewać szybkiego uzdrowienia skarbu, kiedy nie mamy woli, aby, nie mówiąc już o tem, nadzwyczajnie pracować, ale osiągnąć poziom w pracy taki, jaki jest na zachodzie?

Cud nad Wisłą miał miejsce, bo armia i społeczeństwo miało ambicję ratowania niepodległości politycznej narodu polskiego, bo ambicja ta, przeniknawszy wolę, serce umysł każdego świadomego obywatela, wydobyla z mas wielki wysiłek. To też śmiało możemy powiedzieć, że dopóki w społeczeństwie nie rozgorzeje ambicja posiadania zasobnego skarbu, dopóki ambicja ta nie nakaże masom oddać swe kiesy dla skarbu i pracować tak wytrwale, aby je z powrotem zapelnąć, dopóki wierzyć się będzie w cud finansowy bez nadzwyczajnych (cudownych) poświęceń, dopóty kryzys finansowy uragać będzie nam wszystkim, dopóty czołw wszyscy będziemy jego ciąg. Bóg pomaga tylko tym, którzy pracują.

ST. MAJEWSKI.

KRONIKA.

— **SPRZEDAŻ KOKARDY BIAŁO-AMARANTOWEJ.** W niedzielę, dn. 22.7 na nędze wyjątkową w Kaliszu odbędzie się sprzedaż kokardy biało-amarantowej. W imię litości dla ubogich, nie mających nieraz kęsa chleba prosi się o łaskawe poparcie i hojne ofiary.

— BONY ŻŁOTE.

Wstrzymana przez kasy państwowe sprzedaż bonów złotych pozostaje w mocy. Bony złote otrzymują jedynie z P. K. K. P. w dalszym ciągu tylko te banki i instytucje, które przyjmują oszczędności złote (P. K. O.) Również w dalszym ciągu utrzymano ograniczenia zamieniania bonów złotych na marki polskie do wysokości 100 złotych dziennie. Jednak w wyjątkowych

razach czynione są ulgi przez P. K. K. P. dla właścicieli bonów złotych, posiadających je w większej liczbie i w dalszym terminie nabytych. Mianowicie w przypadkach nadzwyczajnej potrzeby umożliwiono odprzedaż bonów w ilościach ponad 100 złotych.

— **OSZCZĘDZA SIĘ** na czasie i pieniądzu używając stale mydła „Jeleń“ marki Schicht, albowiem czyści ono dobrze, prędko i oszczędza bieliznę.

— **STRAJK.** Od czwartku dn. 19 bm. porzucili częściowo robotę pracownicy Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu.

— OSOBISTE.

Bolesław Rokalski lekarz-dentysta wyjechał z żoną na 10 dni do Lwowa na pierwszy zjazd naukowy lekarzy-dentystów polskich.

— PAPIEROSY ZNOWU DROŻEJĄ.

Z dniem 1 sierpnia bm. wchodzi w życie nowy cennik wyrobów tytoniowych, na mocy którego zarówno wyroby fabryk prywatnych jak i rządowych zostają podwyższone o 25 proc.

— **KINO-TEATR „OAZA“** wyświetla obraz pt. „Sensacyjny proces“. Treść tego obrazu stanowi epizod z życia kobiety-prokuratora.

— **NIEPOJĘTEM JEST**, że należy jeszcze ciągle zwracać uwagę publiczności na fakt iż używanie podeszew obcasów gumowych **BERSONA**, przedstawia ogromne korzyści. Są one trwałe, tanie i oszczędzają obuwie.

— SPRZEDAŻ SZKODLIWEGO CHLEBA!

Hoffnung Rytka zam. Wiejska 27 przyniosła na policję chleb kupiony w piekarni M. Szpigie Nowy-Swiat 12, nienadający się do użytku.

— KRADZIEŻE.

W dn. 18 bm. o godz. 1 m. 30 pp. z mieszkania swego przy ul. Widok Nr. 9 wyszła do wsi Dobrzec w celu zakupienia żywności Marjanna Matczak, pozostawiając w mieszkaniu znajomą swej córki, niejaką Annę Marciniak. Gdy Matczakowa przysła do domu koło g. 2 pp., w mieszkaniu Anny Marciniak nie zastała natomiast zauważyła brak w mieszkaniu kilka sztuk garderoby ogólnej wartości 500,000 mk. Kobieta złodziej ulotniła się, jest przypuszczenie, że wraz ze skradzionymi rzeczami wyjechała do Poznania, gdzie pod miastem wo wsi mieszka jej brat kowal.

Jakóbowi Dawidowi, zam. Stawiszynska 15, skradziono podczas kąpieli ubranie bieliznę i pantofle. Sprawca ulotnił się.

— ARESZTOWANI.

W dn. 18 bm. na Nowym-Rynku zaaresztowano Franciszka Reisa, mieszkańca m. Łodzi, po dejrzanego o kradzież kieszonkową. Reisa przesłano do dyspozycji urzędu śledczego w Łodzi.

W tych dniach posterunek P. P. w Słupcy zaaresztował Chrzana Antoniego, zamieszkałego w Koninie, poszukiwanego przez wydział karny Sądu Okręg. w Kaliszu.

— ZE ZJEDNOCZENIA LUDOWEGO.

W niedzielę, dnia 15 lipca w Warszawie odbył się zjazd delegatów stronnictwa Narodowego Zjednoczenia Ludowego. Na porządku dziennym obrad była kwestja fuzji N. Z. L. z „Piastem“. Obradom przewodniczył b. poseł wileński, p. Brzostowski.

Sprawę fuzji referował p. Leopold Skulski, który się wypowiedział bezwzględnie za połączeniem z „Piastem“ na podstawie dotychczas przeprowadzonych rokowań. Z zastrzeżeniami wystąpił prezes zarządu stronnictwa, b. pos. ks. Bliżinski, nawiasem mówiąc jedynym przedstawiciel ruchu ludowego w N. Z. L., który, nie wypowiadając się zasadniczo przeciwno fuzji podstawy programowej.

Po obszernej dyskusji, która się na tem tle wywiązała, zwyciężył punkt widzenia ks. Bliżńskiego i w rezultacie dla prowadzenia dalszych rokowań z „Piastem“ wybrano komisję, w której skład weszli b. posłowie pp. Brzostowski, Skulski, ks. Bliżinski, Maj, Piechota i Wojdałowski.

— PODATEK OD PIWA.

Minister skarbu wydał rozporządzenie zawierające przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady ministrów z dn. 2 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 527) w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej.

W myśl tego rozporządzenia przedsiębiorstwa trudniące się sprzedażą piwa (hurtownicy i detaliczni sprzedawcy), tudzież zakłady i związki zajmujące się rozdziałem piwa dla swoich członków, wreszcie osoby przechowujące piwo należące do powyższych przedsiębiorstw, obowiązane są zgłosić w ciągu trzech dni zapasy w ilości przekraczającej 100 litrów piwa, pozostające w ich posiadaniu w dniu wejścia w życie rozporządzenia, celem dodatkowego opodatkowania, podając przytem miejsce swego zamieszkania względnie miejsce przechowania piwa.

Zapasy piwa przekraczający 100 litrów ulega dodatkowemu opodatkowaniu w całości, t. j. bez potrącenia rzeczonych ilości (100 litrów). Dodatkowy podatek wynosi 45.000 marek od hektolitru piwa.

Podatek od piwa może być przez Izbę Skarbową kredytowany najwyżej na okres 3 miesięcy z zastrzeżeniem opłacenia 12 proc. w stosunku rocznym.

— KIM BYŁ SCHILLER.

W Budapeszcie grają „Dziewicę Orleańską“ Schillera.

W czasie antraktu jeden z dziennikarzy czyni uwagę:

Schiller był właściwie międzynarodowym pisarzem... Dla Francuzów napisał „Dziewicę Orleańską“, dla Anglików „Marię Stuart“, dla Hiszpanów „Don Carlosa“, dla Włochów „Sprzysiężenie Fiesca“, ... A dla Niemców? — pyta ktoś.

Dla Niemców napisał „Zbójców“...

Proces wielkiego przeobrażenia Rosji.

W ostatnim czasie zaszły w Rosji, sowieckiej, doniosłe i głęboko sięgające zmiany zarówno pod względem społecznym, jak i politycznym; dokonuje się tam proces wielkiego przeobrażenia, którego skutki będą sięgały poza granice Rosji.

Jak wiadomo pod względem politycznym składała się Rosja dotychczas ze związku niezależnych republik sowieckich, posiadających własne rządy, a nawet, jak np. Ukraina, własne przedstawicielstwo zagraniczne, a połączonych ze sobą ścisłym sojuszem pewnymi instytucjami i jednolitym programem społecznym.

Obecnie jednak dokonana się przemiana w kierunku wybitnie centralistycznym. Przedtem Rosja jako takiej właściwie nie było, lecz istniały np. Rosyjska Socjalistyczna Federalcyjna Republika, Ukraińska Socjalistyczna sowiecka Republika, Białoruska Socjalistyczna sowiecka Republika i t. d.

Obecnie wszystkie te republiki przestały właściwie istnieć, a na ich miejscu pozostał Związek socjalistycznych sowieckich republik, zwany krótko S. S. R.

Związek ten posiada wspólny centralny rząd w Moskwie, wspólny parlament w postaci Wcika t. j. centralnego komitetu wykonawczego sowieców, a wspólne finanse, politykę zagraniczną, skarb, marynarkę i wojsko.

W ten sposób rząd sowiecki zrobił ośmiu krok na drodze do urzeczywistnienia dzieła, o które dążyli się Denikin i Judenicz, Kołczak i Wrangiel na drodze odbudowy „jednej niepodzielnej Rosji“. Wraz z rozwojem idei państwowej rosyjskiej wzniósł się również w ostatnim czasie prąd nacjonalistyczny.

Zupełnie międzynarodowy w pierwiastkowym założeniu komunizm rosyjski zaczyna nabierać coraz bardziej zabarwienia narodowego — czysto rosyjskiego. Rząd sowiecki, świadomy tego, podejmuje na całej linii nie tylko cele polityczne, ale i metody — działania dawnej carskiej Rosji.

Podobnie ma się rzecz ze zmianami w polityce gospodarczej i społecznej. Z pierwotnego teoretycznego programu komunistycznego pozostały tylko strzępy.

Wszystkie wielkie hasła, wszystkie pewniki ekonomiczne, cały ten ciężki utopijny system społeczny dla urzeczywistnienia którego bolszewicy przelali morze krwi, wszystko to w zielniściu się z rzeczywistością straciło swój sens i rację istnienia. Rozkolysane czerwone morze doktrynerskiej frazeologii i fantastycznych pomysłów rozbiło się o niewzruszony granit żelaznych praw gospodarki społecznej.

Po setkach nieudanych prób wcielenie w życie utopji, opłaconych nędzą i ruiną całego kraju, zaczynają wodzowie bolszewizmu chwiać się w swoich zasadach.

Zaczyna się powrót do form dawnej przedrewolucyjnej kapitalistycznej gospodarki.

Przywrócenie własności prywatnej, znoszenie socjalizacji środków produkcji, a nawet wypuszczanie w długoletnią dzierżawę gruntów, wszystko wskazuje na to, że proces powrotu Rosji do kapitalizmu nie tylko się rozpoczął, ale nawet daleko posunął i ruch ten będzie się rozwijał dalej, aż do zupełnej likwidacji ustroju komunistycznego.

Ze w parze z tem muszą zająć również zmiany w politycznym systemie rządów, zdaje się być niewątpliwem.

Zaczął się już odpływ czerwonego morza, obnażając całą „obrzydlwość“ spustoszenia, jakiemu uległa Rosja dzięki bolszewickim rządóm, i komunistycznej gospodarce, a ludność stała się bogatszą o jedno wielkie doświadczenie.

Komunistyczna rewolucja rosyjska udowodniła w sposób nie podlegający żadnej wątpliwości, że wszelki postęp dokonuje się tylko etapami w drodze nieustannego, stopniowego rozwoju i że wszelkie przyspieszanie czy przynaglanie naturalnego procesu ewolucyjnego musi zawsze prowadzić do katastrofy.

Humor i Satyra.

Tak, tak, panie dzieźdźciu! Ja Osemkę lubię,
Płace składkę i tem się nie od dzisiaj chlubię;
Czytam codziennie „Dwa Grosze“ od deski do deski,
Wyborcze za Osemką zanosilem kreski,
Nienawidzę Thugutta, sejmowego capa,
Na postęp, zgubny dla nas, użyłbym harapa,
Jednak, panie dzieźdźciu, zaznaczyć się godzi,
Ze jakoś się Osemce całkiem nie powodzi;
Pan Bóg nie tego sprzyja, plony spraw nie sute,
Osemka ma najdroższą ze wszystkich walutę!
Więc niech pan dzieźdźciu raczy, gdy po książkach hasa
Objasnić Ratajskiego, starego głuptasa,
Czemu to się tak dzieje, jakich czynów echa
Są te, że ma Osemka rządowego pecha?

Dobrzeż zrobił Ratajski, że mnie o to pytasz.
Ja, jako nie najmniejszy Osemki dygnitarz,
Zaraz wszystko wyjaśnię z tytu i od fasad,
Skąd pech nasz, według starych Osemkowych zasad.
Więc primo: Przewrót w Sofji, dla nas kawał szpetny,
Potem źle wpłynął na nas straszny wybuch Etny,
Umarła Sara Bernhard, będąc lekko chora,
W Madrycie rogiem przebódl byk torreadora,
W Ameryce na kwiaty cena bardzo słona,
W Egipcie wykopano mumję Faraona,
Na Węgrzech deszcze pono idą niestannie,
Kemal-basza Anglikom stawiał się w Lozanie,
Gadają, że w Monako książkę składa wiadze,
Chłodne wiatry przez czerwiec deły w Kopenhadze,
Menelik abisyński na Dmowskiego w gniewie,
Na zmianę gabinetu zbiera się w Genewie,
W Tracji śnieg, choć z upałów dawno Tracja słyne,
Wielki pożar w pałacu hńskim był w Pekinie,
W Japonji zmarła księżna, jak kolano łysa,
Anglik przegrał w Kalkucie dwie partje tenisa,
Kroi Albert zleciał z konia, ten Belgij bohater,
Zazieleni się pono słynny Hekli krater,
Spalił się kawał lasu, coś pewnie z ćwierci mili.
Tylko nie wiem dokładnie, czy w Peru czy w Chili,
W taki czas, kiedy drżały i morza i lądy,
Osemka, mój Ratajski, wzięła w dłonie rządy.
Więc co dziwnego zatem, gdy chwila zajadła,
Ze dolar myk do góry, a zaś marka spadła?
O, ma głowy prześwietne, naszych rzadców banda
Głowy Foxów, Cavourów, głowy Talleyranda,
Głowy są, każda pełna, jak najmędrsze księgi,
Głowy są, tylko widzisz, moment był nietęgi;
On to działał, że dolar po Osemce hula,
A wszak ona niewinna! Winna ziemską kulą.
(Mucha).

17 Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy.

Odbędzie się w roku bież. od 19 do 24-go sierpnia w Kopenhadze. Już od lat 36 urząda się podobne zjazdy w stolicach różnych krajów. Biorą w nich udział nie tylko ludzie o różnych poglądach politycznych i religijnych, ale także zwolennicy umiarkowania obok zwolenników zupełnej wstrzemięźliwości. Kongresy dają pożądaną sposobność porozumienia wśród przeciwników alkoholu i poznania najlepszych metod walki z alkoholizmem. Są one zatem nie tyle zjazdami badawczych zajmujących się przedmiotem naukowo i teoretycznie, ile raczej wielkimi parlamentami międzynarodowymi, które radzą nad dalszą taktyką bojową ruchu przeciwalkoholowego, a równocześnie zwracają na siebie uwagę rządu i ludności miejscowej.

Z programu najbliższego warto wspomnieć następujące szczegóły: Prezydium honorowe przyjął duński minister spraw wewnętrznych dr. Kragh. Tematy wykładów są następujące: Najnowsze spostrzeżenia o wpływie alkoholu na zdrowie pijącego i na potomstwo, Organizacja statystyki przeciwalkoholowej, Wyniki prohibicji w Ameryce, w Finlandji i w Islandji,

Życie bezalkoholowe młodzieży (3 referaty), Międzynarodowa polityka handlowa wobec ograniczeń przeciwalkoholowych,

Wpływ opodatkowania alkoholu na konsumpcję.

Zużytkowanie alkoholu w przemyśle.

Kobieta w sejmie a walka z alkoholizmem (wygłosi p. poseł Puzynianka z Warszawy).

Znaczenie głosowania gminnego w walce z alkoholizmem.

Podczas kongresu będzie otwarta wystawa przeciwalkoholowa, wycieczka do Skodstorgu, a po kongresie wycieczka do Finlandji.

W powyższym kongresie weźmie poraz pierwszy udział przedstawiciel rządu polskiego. Aczkolwiek uczestniczenie wielkiej ilości Polaków w kongresie byłoby z wielu względów bardzo

pożądane, zaznaczyć jednakże należy naprzód, iż koszt całej podróży wynoszą najmniej 6 milionów marek. O ileby komu okoliczności pozwalały korzystać z nadarżającej się sposobności ujrzenia piękności Kopenhagi oraz zapoznania się z ogólnostanowym ruchem przeciwalkoholowym, natenczas prosimy uwiadomić o tem niżej podpisaną sekretarjat a w sprawie bezpłatnej wizy duńskiej pisać wobec pory spóźnionej równocześnie wprost do biura kongresowego, Colbjørnsenogade 3, Kopenhagen B.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

Dla pp. Fryzjerów

najtańsze źródło zakupu w

Hurtowni

dla 1118

Fryzjerów.

Poznań, św. Marcin № 29,
wprost ul. Kantaka.

Sprzedam maszynę

„Singera“ w dobrym stanie.
Nowy Świat 6. Stefania Buch-
wicka 1430.

Z powodu likwidacji spółki jest do wydzierżawienia przy ul. Nowy Świat 5 plac 4000 łokci kwadr. budynki, szopa,

maszyny do obróbki drzewa **pedzone lokomobilą**
warsztaty stolarskie. Warunki do omówienia na miejscu 1415

Z dniem 13 lipca b.r. złączyłem moje biuro z biurem architektno—budowlanym pana FRANCISZKA BRZEZIŃSKIEGO i przeprowadziłem je ul. Wrocławską № 13 dom. p. Szmyta dokąd upraszam z wszelkimi dalszemi zleceniami się zgłaszać.

Władysław Gmurowski
architekt.

FABRYKA OGRO-
DZEŃ DRUCIANYCH

J. Szczepika

w Kaliszu,

ulica Młynarska 9 (obok cmentarza) dom własny

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut koleczasty, skobelki, arfy do węgla i wiru materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

Ceny przystępne. 1085

W środku miasta Tczewa nad Wisłą jest zaraz na sprzedaż piętrowy 1409

Dom

z cegieł murowany, dachówką kryty, podwórze, wjazd, 10 mieszkań razem 20 pokoi, wszędzie kafłowe piece i kuchnie, kanalizacja, wodociąg, gazowe oświetlenie. Cena 90.000.000 mkp. bez długów hipotecznych i ciężarów.

Mieszkania mogą być wolne po wypowiedzeniu. Także wiele innych obiektów korzystnie do nabycia.
A. M. MAKOWSKI
Tczew — Pomorze
ul. Strzelecka 5. Telefon 9.

INTERNAT

Dyrekcja gimnazjum męskiego **Wł. Giżyckiego** postanowiła na życzenie rodziców otworzyć internat dla 40 uczniów. Gimnazjum mieści się w kilkudziesięciomorgowym, starym parku. Wolnych jest jeszcze 14 miejsc. Udziela każdego z kandydatów wynosi 400 złp. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 25 lipca kancelarja gimnazjum **Warszawa, ul. Puławska 13, park Wierzbowo.** Dla osobistego porozumienia się dojazd tramwajem № 19 i 1. 1417.

OGŁOSZENIE.

Wydział Powiatowy Sejmiku Kaliskiego podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 24 lipca r. b. o godzinie 10 rano w podwórzu posesji p. Sznerowej w Kaliszu przy ul. Babinej № 19 odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej czterech koni sejmikowych.

Warunki licytacji można przejrzeć w biurze Wydziału Powiatowego (gmach Starostwa, pokój Nr. 72) każdego dnia w godzinach biurowych, konie zaś — w stajni sejmikowej w dniu sprzedaży. 1452.

Współpracownica firmy
Herse i B-ci Jabłkowski
w Warszawie.

przybyła do Kalisza i przyjmuje zamówienia na kołdry watowe i puchowe, również przerabia stare. Wiadomość w Ad. Gazety Kaliskiej. 1438

Sprzedam całkowite urządzenie dla wyrobu
Cukrów i Irisów
Wiadomość Białek Kalisz
Wiejska 14. 1441

Monter - Maszynista
silników gazowych poszukuje posady.

Konin, ul. Zagórska № 68
W. Chrzanowski. 1452

Do sprzedania

MOTOCYKL

firmy **U. S. U.**

w dobrym stanie. Kalisz,
plac Kilińskiego skład wódek. 1442

Superfosfat

na składzie.

JÓZEF GRYN
Majkowska № 1. 1446

Potrzebne

POPRAWIACZKI

do fabryki haftu.

Nowa 15. **SAKS i HOLTZ.** 1447.

Zgubiono legitymację urzędniczą, wydaną przez Kuratorjum Szkolne w Łodzi na imię Wilhelma Lorenca, nauczyciela w Stawiszynie. 1437

Inteligentna panienska

poszukuje posady do wyreżnienia pani domu lub do dzieci na wieś do domu obywatelskiego, w tym kierunku uzdolniona, posiada świadectwa. Wiadomość ul. Dobrzecka 25 mieszkania 3. 1432